

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: ETS NORD AS

registrikood: 10462380

tänava nimi: Peterburi tee

maja number: 53G

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 11415

telefon: +372 6807360

faks: +372 6807361

e-posti aadress: info@etsnord.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Koondkasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Üleminek rahvusvahelise finantsaruandluse standardile (IFRS)	20
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	21
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	26
Lisa 5 Nõuded ostjate vastu	27
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	27
Lisa 7 Varud	28
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	28
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	29
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	30
Lisa 11 Kapitalirent	31
Lisa 12 Kasutusrent	31
Lisa 13 Laenukohustised	32
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	34
Lisa 15 Aktsiakapital	35
Lisa 16 Müügitulu	36
Lisa 17 Müüdid toodangu (kaupade, teenuste) kulu	37
Lisa 18 Turustuskulud	37
Lisa 19 Üldhalduskulud	38
Lisa 20 Tööjõukulud	38
Lisa 21 Seotud osapooled	39
Lisa 22 Bilansipäevajärgsed sündmused	39
Aruande allkirjad	40

Tegevusaruanne

ETS NORD AS on 1998. aastal asutatud aktsiaselts. Ettevõtte põhitegevuseks on ventilatsiooniseadmete ja -tarvikute projekteerimine, tootmine ja müük. Ettevõtte omab müügi-, tootmis- ja logistikaüksusi Eestis, Soomes, Rootsis ning Taanis. Soome, Rootsi ja Taani üksused tegutsevad ETS NORD AS-i filiaalidena.

Olulisemad sündmused 2017 ja 2018

2017 aasta oli ettevõttele edukas, elitusturud kasvasid kõigil põhiturgudel, Eestis oli kasv 23%, Soomes 8 % ja Rootsis 7,68% (allikas Statistikaamet). Ettevõtte müük kasvas võrreldes 2016. aastaga 27 %. 2017. aasta olulisemateks sündmusteks olid:

1. Taani filiaali käivitamine
2. Investeeringud tootmiseseadmetesse tulenevalt oluliselt kasvanud nõudlusest
3. Tootmise planeerimissüsteemi arendamine

2018. aastal prognoosib ettevõtte jätkuvat nõudluse kasvu kõigil turgudel ja sellest tulenevalt planeeritakse juurutada tootmise planeerimissüsteem ning efektiivistada kõiki põhiprotsesse.

2018. aasta alguses ostis ettevõtte Taani ettevõtte K/H Vent A/S varad, sellest tulenevalt on 2018. aasta plaanis avada ning tööle panna Taanis teine müügi- ja laouksus.

Tulud, kulud ja kasum

2017. aastal moodustas ETS NORD AS müügitulu 30,6 miljonit (2016: 24,1 miljonit) eurot. ETS NORD AS ärikasumiks kujunes 1,2 miljonit (2016: 1,2 miljon) eurot. Ettevõtte 2017. aasta puhaskasumiks kujunes 1 miljon (2016: 1 miljon) eurot.

2017. aastal oli intressimäärad jätkuvalt madalad, aruandeaasta intressikulud olid 78 tuhat eurot (2016: 64 tuhat eurot). Ettevõtte juhtkonna hinnangul pole järgneval aruandeperioodil oodata olulist intressimäärade kasvu. Intressimäärade 0.5% kasvu korral suureneksid ettevõtte intressikulud 26 tuhat euro võrra.

Ettevõtte välisvaluutades nomineeritud varade ja kohustiste maht on bilansipäeva seisuga juhtkonna hinnangul marginaalne, mistõttu hindab ettevõtte valuutariskile avatust madalaks.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti põhivarasse kokku 2,6 miljonit (2016: 1,5 miljon) eurot. Mõlemalt aastal tehti kõige enam investeeringud masinatesse ja seadmetesse, 2017. aastal summas 2,1 miljonit eurot ja 2016. aastal 0,9 miljonit eurot.

Peamised suhtarvud

	2017	2016
Müügitulu (th eur)	30 575	24 117
Müügitulu muutus kasv, %	26,8%	13,8%
Ärikasum (th eur)	1 239	1 191
Ärikasumi määr, %	4,1%	4,9%
Puhaskasum (th eur)	998	1 027
Puhasrentaablus, %	3,3%	4,3%
Käibevarad (th eur)	10 219	7 963
Lühiajalised kohustised (th eur)	6 592	7 684
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	1,6	1,0
Keskmine varade maht (th eur)	16 858	13 735
Keskmine omakapital (th eur)	6 529	5 870
ROA	5,9%	7,5%
ROE	15,3%	17,5%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv (%) = (müügitulu 2017 – müügitulu 2016) / müügitulu 2016 * 100

Ärikasumimäär (%) = ärikasum / müügitulu * 100

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100

Lühiajaliste kohustiste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustised

ROA (%) = puhaskasum / aasta keskmine varade maht * 100

ROE (%) = puhaskasum / aasta keskmine omakapitali maht * 100

Personal

2017. aastal oli ettevõtte keskmine töötajate arv 222 (2016: 203) töötajat. Tööjõukulud moodustasid 7,4 miljonit (2016: 5,9 miljonit) eurot, sellest juhatusel liikmete tasu oli 2017 aastal 358 tuhat (2016: 337 tuhat) eurot. Juhatusel liikmetele makstakse lepingu lõpetamise korral hüvitist kuni kolme kuu tasu ulatuses.

Raamatupidamise aastaaruanne

Balanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016	Lisa nr
Varad				
Käibevardad				
Raha ja raha ekvivalendid	203	132	147	
Nõuded ja ettemaksed	4 717	4 012	2 819	4
Varud	5 299	3 819	3 416	7
Kokku käibevardad	10 219	7 963	6 382	
Põhivarad				
Nõuded ja ettemaksed	0	0	116	4
Kinnisvarainvesteeringud	2 550	2 550	2 500	8
Materiaalsed põhivarad	5 948	4 258	3 464	9
Immateriaalsed põhivarad	135	93	144	10
Kokku põhivarad	8 633	6 901	6 224	
Kokku varad	18 852	14 864	12 606	
Kohustised ja omakapital				
Kohustised				
Lühiajalised kohustised				
Laenukohustised	1 279	3 421	1 716	13
Võlad ja ettemaksed	5 313	4 263	3 297	14
Kokku lühiajalised kohustised	6 592	7 684	5 013	
Pikaajalised kohustised				
Laenukohustised	5 312	952	1 955	13
Võlad ja ettemaksed	118	0	126	14
Kokku pikaajalised kohustised	5 430	952	2 081	
Kokku kohustised	12 022	8 636	7 094	
Omakapital				
Aksiakapital nimiväärtuses	103	103	103	15
Ülekurss	1 156	1 156	1 156	
Kohustuslik reservkapital	10	10	10	
Muud reservid	13	-11	0	
Eelmiste perioodide jäotamata kasum	4 550	3 943	2 195	
Aruandeaasta kasum	998	1 027	2 048	
Kokku omakapital	6 830	6 228	5 512	
Kokku kohustised ja omakapital	18 852	14 864	12 606	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-39 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	30 575	24 117	16
Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-19 620	-14 852	17
Brutokasum	10 955	9 265	
Turustuskulud	-4 764	-3 950	18
Üldhalduskulud	-5 015	-4 168	19
Muud äritulud	94	64	
Muud ärikulud	-31	-20	
Ärikasum	1 239	1 191	
Intressikulud	-78	-64	
Muud finantstulud ja -kulud	-58	-25	
Finantskulud kokku	-136	-89	
Kasum enne tulumaksustamist	1 103	1 102	
Tulumaks	-105	-75	15
Aruandeaasta puhaskasum	998	1 027	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-39 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/Initials JK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016
Aruandeaasta puhaskasum	998	1 027
<i>Kirjed, mida võib hiljem kasumiaruandesse ümber klassifitseerida:</i>		
Muu koondkasum:		
Realiseerimata kursivahed	24	-11
Kokku muu koondkasum	24	-11
Aruandeaasta koondkasum	1 022	1 016

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-39 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initialed LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	1 239	1 191	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	866	725	9,10
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-64	4	9
Muud korrigeerimised	-26	-49	
Kokku korrigeerimised	776	680	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-705	-1 077	4
Varude muutus	-1 480	-403	7
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 168	796	14
Makstud intressid	-78	-64	
Makstud ettevõtte tulumaks	-105	-75	15
Kokku rahavood äritegevusest	815	1 048	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-326	-1 066	
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	98	30	9
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-228	-1 036	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-381	-361	13
Arvelduskrediidi saldo muutus	938	1 094	13
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-653	-464	
Makstud dividendid	-420	-300	15
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-516	-31	
Kokku rahavood	71	-19	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	132	147	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	71	-19	
Valuutakursside muutuste mõju	0	4	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	203	132	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-39 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aktiikapitali nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
1.01.2016	103	1 156	10	0	4 243	5 512
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	1 027	1 027
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-300	-300
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	-11	0	-11
31.12.2016	103	1 156	10	-11	4 970	6 228
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	998	998
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-420	-420
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	24	0	24
31.12.2017	103	1 156	10	13	5 548	6 830

2017. aastal on muutustena reservides summas 24 tuhat eurot (2016: -11 tuhat eurot) kajastatud realiseerimata valuutakursside vahed.

Täiendav informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 15.

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-39 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 4.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

AS ETS NORD (edaspidi „Ettevõtte“) raamatupidamisaruandes rakendatud peamised arvestuspõhimõtted on lahti seletatud alljärgnevalt. Arvestuspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõigil aruandes näidatud aastatel, kui pole deklareeritud teisiti.

Üldine informatsioon

ETS NORD AS on 1998. aastal asutatud aktsiaselts. Ettevõtte põhitegevuseks on ventilatsiooniseadmete ja -tarvikute projekteerimine, tootmine ja müük. Ettevõtte omab müügi-, tootmis- ja logistikaüksusi Eestis, Soomes, Rootsis ning Taanis. Soome, Rootsi ja Taani üksused tegutsevad ETS NORD AS-i filiaalidena.

Käesolev 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt kinnitatud 28.02.2018. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kuulub aastaaruanne kinnitamisele Ettevõtte nõukogu ja ainuaktsionäride poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Ettevõtte 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Eelnevate perioodide aastaaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole toonud IFRS-i kasutusele võtt 2017. aruandeaastal ega varasemates aruandeperioodides olulisi muudatusi.

IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute tegemist ja otsuste langetamist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning aktuaalsele informatsioonile. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad. Oluliseks hinnanguks loetakse Ettevõtte puhul kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse hindamist. Vaata antud hinnangu olulisemaid sisendeid lisast 8.

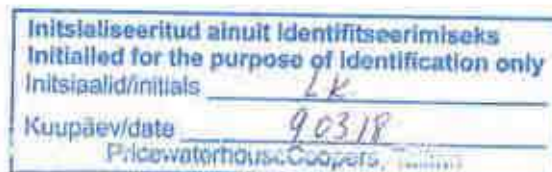
Ettevõtte juhtkond on koostanud raamatupidamise aastaaruande tegevuse jätkuvuse printsiibist lähtuvalt. Vastavalt juhtkonna hinnangule ei ole Ettevõttel tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust ning tegevuse jätkuvuses osas ei eksisteeri aruande koostamise kuupäeva seisuga ebakindlust.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Finantsaruanded on koostatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, meetodika muutuste sisu ja nende mõju on selgitatud vastavates lisades. Kui finantsaruannete kirjade esitust või klassifitseerimise meetodit on oluliselt muudetud, siis on korrigeeritud ka eelmiste perioodide võrreldavad näitajad.

Ettevõtte on 2017. aastal korrigeerinud transpordikulude klassifitseerimist 'Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu' ning 'Turustuskulud' vahel. Esitusviisi muutmise mõju on esitatud alljärgnevas tabelis (tuhandetes eurodes).

Lisarea nimetus	2017	Muutus	2017	2016	Muutus	2016
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	21 691	-2 071	19 620	16 668	-1 816	14 852
Turustuskulud	2 693	2 071	4 764	2 134	1 816	3 950
Kokku mõju kasumile		0			0	

Uued rahvusvahelised finantsaruandluse standardid, avaldatud standardite muudatused ning rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRIC) tõlgendused

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt järgnevaid standardeid, mis on vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud (muutuvad kohustuslikuks alates 01.01.2018 või hiljem algavatel aruandeperioodidel):

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-ssse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tšooni

Ettevõtte hindab, et IFRS 9 ei avalda olulist mõju finantsaruandlusele 1.01.2018 seisuga, kuna nõuete allahindlused on olnud ajalooliselt ebaolulised ning raha ja hoiuseid hoitakse kõrge reitinguga krediitiasutustes; seetõttu oodatava krediitidikahju mudel, sealhulgas tulevikku suunatud teabe hindamine, ei tekita olulist väärtuse langusest tulenevat kahjumit. Kõik finantsvarad (välja arvatud tuletisinstrumendid) vastavad APIM nõudele ja neid hoitakse sissenõudmise eesmärgil, seega jätkatakse nende kajastamist korrigeeritud soetusmaksumuses.

IFRS 15 „Kliendilepingutest tulenev tulu“ rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulust. Ettevõtte hindab muudatuste mõju müügitulu eri liikidele ebaoluliseks. Ettevõtte juhtkond on analüüsinud nimetatud muudatuste mõju ettevõtte kasumiaruandele ning leiab, et kuivõrd ettevõtte ei müü kaupu ja teenuseid ühe lepingu raames, siis muudatustel puudub oluline mõju ettevõtte majandusaastaaruandele.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ rakendub 1. jaanuar 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadele varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Ettevõtte hindab muudatuste mõju oluliseks kuna tulevaste perioodide rendimakseid on olulistes summades (vt lisa 12). Kuna standard rakendub alates 01.01.2019 planeerib juhtkond täpse mõju tuvastamiseks teostada detailse rendilepingute analüüsi 2018. aasta jooksul. Samuti plaanib Ettevõtte hinnata, kas teatud lepingud, mida praegu rendilepingute kohaselt ei arvestata, kuuluvad uue standardi kohaldamisalasse ja kui on, siis kas kohaldada üleminekuvabadust selliste lepingute ümberhindamise suhtes.

International Accounting Standard Board (IASB) poolt välja antud uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis ei ole veel Euroopa Liidu poolt vastu võetud:

IFRIC 22 „Välisvaluutatehingud ja ettemakstud tasu“ tõlgendus rakendub 1. jaanuar 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Tõlgendusega täpsustatakse kursimuutuste mõju kajastamist välisvaluutas toimunud ettemaksetehingutes. Ettevõtte hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

IAS 40 „Kinnisvarainvesteeringud“ („*Investment Property*“) muudatused rakenduvad 1. jaanuar 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Muudatustega seatakse rangemad alused vara klassifitseerimisel kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi. Ettevõtte hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>LR</u> Kuupäev/date <u>9.03.18</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, nõuded ostjate vastu, viitlaekumisi, muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Finantsvarad kajastatakse bilansis väärtuspäeval (st. päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks ja kantakse bilansist välja, kui ettevõtte on üle andnud kõik olulised vara ja omandiõigusega seotud riskid ja hüved). Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja juhtkonna plaanidest jagatakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
- nõuded ja laenud
- lunastustähtajani hoitavad investeeringud
- müügiotel finantsvarad.

Seisuga 31. detsember 2017, 2016 ja 2015 puuduvad ettevõtte lunastustähtajani hoitavad investeeringud. Lisaks puuduvad ka vastavate bilansipäevade seisuga müügiotel põhivarad ja õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

Finantsinstrumendina õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (st. vara on omandatud edasimüügi eesmärgil lähitulevikus). Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses, tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes. Antud kategooria finantsvarad kajastatakse endiselt nende õiglasest väärtuses ja nende õiglasest väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse perioodi kasumina/kahjumina. Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi kajastatavate finantsvarade õiglasest väärtuse määramisel on aluseks nende noteeritud turuhind bilansipäeval.

Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele õiglasest väärtuses koos tehingukuludega. Edasiselt kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused).

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdiseväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga. Finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis ning rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediiti), nõudmiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 1 aasta ja rahaturufondi osakuid.

Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis pikaajaliste laenukohustiste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Ettevõtte filiaalide arvestusvaluutadeks on nende äritegevuse majanduskeskkonna valuuta. Eesti ettevõtte ja Soomes registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on euro, Taanis registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on Taani kroon ning Rootsis registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on Rootsi kroon. Esitatud aruanded on koostatud tuhandetes eurodes. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursid. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Võlakohustiste ning raha ja

raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised, mida mõeldakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpanga valuutakursi alusel.

Ükski Ettevõtte filiaalidest ei tegutse hüperinflatiivses majanduskeskkonnas.

Välismaiste filiaalide finantsnäitajad

Välismaal asuvate filiaalide konsolideerimiseks arvestatakse nende aruanded nende arvestusvaluutast ümber ETS NORD AS esitusvaluutasse. Kui välismaise majandusüksuse arvestusvaluuta ei lange ETS NORD AS esitusvaluutaga kokku, siis kasutatakse välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- kõik vara ja kohustiste kirjed hinnatakse ümber bilansipäeva Euroopa keskpanga kursi alusel;
- tulud ja kulud, muud omakapitali muutused ning rahavood hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga. Aruannete ümberarvestusest tekkinud vahed kajastatakse muu koondkasumi või -kahjumina koondkasumiaruandes.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad kajastatakse soetusmaksumuses.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb tõendeid, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenuid ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Varud on hinnatud finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide

ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud on kinnisvaraobjektid (hoone), mida Ettevõtte hoiab omanikuna või kasutusrendi tingimustel renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasuta enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse bilansis õiglase väärtuse meetodil.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes põhivara eeldatavast kasulikust elueast.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on Ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et Ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes eeldatavatest kasulikest eluigadest. Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnunud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Estonia

Arengu- ja uurimisväljaminekud

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arenguväljaminekuid on võimalik kapitaliseerida juhul kui eksisteerib kava projekti elluviimiseks ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu. Ettevõtte ei kapitaliseeri arenguväljaminekuid, kuna toodete arendus- ja uurimisfaas ei ole teineteisest selgelt eristatavad ja võimalikku immateriaalsest varast tekkivat tulu on raske usaldusväärselt hinnata.

Põhivarade arvele võtmise alampiir 959

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	3-11
Tootmisseadmed	5-20
Inventar ja IT seadmed	3-5
Masinad ja seadmed	3-6
Immateriaalne põhivara	3-5

Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük

Materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes netosummas kirjel „Muud äritulud“ või „Muud ärikulud“.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid ettevõtte bilansipäeva seisuga ei ole. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui sündmused või asjaolud viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Vara väärtuse languse kahjumit kajastatakse summas, mille võrra bilansiline maksumus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha arvatud müügikulutused, ei ole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta. Raha genereerivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse koheselt kasumiaruandes kuluna.

Vastavalt vara väärtuse testi tulemustele võidakse allahindlus hiljem kas osaliselt või täielikult tühistada.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initiaals LK
Kuupäev/date 9.03.18
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga. Kui ei ole piisavalt kindel, et rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse, siis on amortisatsiooni perioodiks vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused (komisjonitasud ja notaritasud), mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõtte bilansis kajastatavale varale.

Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes ettevõttes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Kasutusrendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad esmased kulutused kajastatakse rendileandja bilansis varana (renditava varaga samal kirjel) ja amortiseeritakse kulusse rendiperioodi jooksul proportsionaalselt renditulu kajastamisega.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustist liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kui ettevõttel ei ole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalisena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldised kajastatakse bilansis juhul, kui ettevõttel on tekkinud eelnevate sündmuste tagajärjel seaduslikul või lepingulisel alusel põhinev kohustis; on tõenäoline, et kohustise täitmine on tõenäoline ning selle suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials LK
Kuupäev/date 9.03.18
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Eraldised on kajastatud juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda käesoleva hetke hinnangutest.

Muud kohustised, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustiseks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustistena.

Garantiieraldis

Ettevõtte annab enda poolt müüdud toodetele garantii. Eelmiste aastate kogemustest nähtub, et ettevõtte garantiikulu on väheoluline, ning sellest lähtuvalt ei ole garantiieraldist moodustatud, välja arvatud erandjuhud, kui reservid moodustakse vastavalt juhtkonna hinnangule.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt ettevõtte põhikirjale on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Lõpetamata ehitusteenuste lepingute tulud kajastatakse valmidusastme meetodil, mis eeldab muu hulgas, et ehituslepingute valmidusastet bilansipäeval on võimalik usaldusväärselt hinnata. Valmidusastme hindamiseks on juurutatud täpne, süsteemne kulude arvestus, prognoosimine ja tulude-kulude aruandlus. Iga ehitusobjekti eeldatav lõpptulem on järjepideva kontrolli all, analüüsitakse kõrvalekaldeid eelarvest ja vajadusel korrigeeritakse lõpptulemi prognoosi.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Äritegevuse rahavoogude leidmiseks on korrigeeritud aruandeperioodi kasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju, äritegevusega seotud varade ja kohustiste saldode muutused ning investeerimis- või finantseerimistegevusega seotud tulud ja kulud. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsesel meetodil.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustisi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt (kehtib alates 01.01.2015). Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes

tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Alates 01.01.2018 dividendide tulumaksumäär muutub (sõltuvalt ettevõttest võib väljamakstavate dividendide maksumäär väheneda kuni 14/86 netodividendidena väljamakstud summalt). Juhtkonna hinnangul ei mõjuta see oluliselt veel järgnevat aruandeperioodi, vaid selle mõju hakkab avalduma kõige varasemalt 2019. aastast.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtte erinevuse vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega –kohustisi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustist, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustis, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Rootsis, Taanis ja Soomes on tulumaksuga maksustatav majandusüksuse puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega.

Tulumaksumäärad teistes riikides	2017	2016	2015
Soome	20%	20%	20%
Rootsi	22%	22%	22%
Taani	22%	22%	23,5%

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise üle või oluline mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Äriühing käsitleb seotud osapooltena:

- tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning olulise osalusega eraisikutest omanikke (v.a juhul, kui asjaomastel isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju äriühingu ärilistele otsustele)
- tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikut omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad.

Sündmused pärast bilansipäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansipäeva ja aruande koostamise kuupäeva 08.03.2018 vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Juhul kui esineb mittekorrigeeriva iseloomuga sündmuseid ning sündmuseid, mis omavad olulist mõju järgmise finantsaasta tulemusele, avalikustatakse need raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa 2 Üleminek rahvusvahelise finantsaruandluse standardile (IFRS)

IFRS mõju majandusaasta aruandele

Ettevõtte 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud rahvusvahelistes finantsaruandluse standardites (IFRS) sätestatud arvestuspõhimõtete ja informatsiooni esitusviisidega.

Varasemalt koostatud raamatupidamise aastaaruanded on koostatud vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga. Üleminek Eesti healt raamatupidamistavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ei ole põhjustanud olulisi muutusi finantsseisundi ja kasumiaruande kirjade klassifitseerimises. Rahavoogude aruandes ei ole võrreldes Eesti hea raamatupidamistava alusel koostatud raamatupidamise aruandega esitusviisi muudatusi tehtud.

Teatud eranditega nõuab IFRS 1 31.12.2017 lõppenud majandusaastal kehtinud standardite ja tõlgenduste versiooni tagasiulatuvat rakendamist. Ettevõtte on IFRS algbilansi koostamisel 01.01.2016 seisuga ja sellele järgnevatel perioodidel kuni IFRS esimese raporteerimiskuupäevani rakendanud vastavaid versioone standarditest.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt IFRS-ile nõuab mitmetes valdkondades kriitiliste hinnangute tegemist. Samuti nõuab see juhtkonnapoolsete hinnangute tegemist arvestuspõhimõtete rakendamisel. Oluliseks hinnanguks loetakse Ettevõtte puhul kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse hindamist. Vaata antud hinnangu olulisemaid sisendeid lisast 8.

Eesti finantsaruandluse standardi järgi koostatud finantsaruannete võrdlus IFRS järgi koostatud finantsaruannetega

Vastavalt IFRS 1 peab Ettevõtte tuvastama korrigeerimised omakapitali muutuste aruande, finantsseisundi aruande, kasumiaruande ja rahavoogude aruande vastavate perioodide kohta.

Ettevõtte ei ole tuvastanud olulisi erinevusi varasemalt kasutusel olnud Eesti finantsaruandluse standardi ja IFRS vahel, mis on Ettevõttele rakendatavad. Seega ei ole IFRS 1.24 järgi nõutud vastavusse viimine käesolevas majandusaasta aruandes kajastatud, kuna korrigeerimisi kasumi ja kahjumi, omakapitali ega rahavoogude osas ei ole tehtud.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials LK
Kuupäev/date 9.03.18
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Lisa 3.1 Finantsriskid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmesugused finantsriskid: krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk (mis hõlmab valuutariski ja rahavoogude intressimäära riski). Ettevõtte üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid ettevõtte finantstegevusele. Ettevõtte finantsinstrumentideks on raha, mis on põhitegevuse rahastamiseks, põhitegevusest tekkivad nõuded deebitoridele, kohustised kreditoridele ning saadud laenud. Risk on juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Ettevõtte riskijuhtimise aluseks on ettevõtte sisemised regulatsioonid. Kõik ettevõtte finantsvarad on jaotunud kategooriatesse „laenud ja nõuded“, kõik finantskohustised kategooriatesse „kohustised korrigeeritud soetusmaksumuses“, mis kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
Finantsvarad			
Raha ja raha ekvivalendid	203	132	147
Nõuded ostjate vastu (lisa 4)	4 406	3 500	2 622
Muud nõuded (lisa 4)	6	137	118
Finantsvarad kokku	4 615	3 769	2 887
Finantskohustised			
Laenukohustised (lisa 13)	6 591	4 373	3 671
Võlad tarnijatele (lisa 14)	2 372	2 035	1 476
Muud võlad (lisa 14)	951	642	617
Finantskohustised kokku	9 914	7 050	5 764

Lisa 3.1.1 Krediidirisk

Ettevõtte krediidirisk sisaldab võimalikku kahju, mis tekib äripartnerite suutmatusest täita oma lepingulisi kohustisi. Ettevõtte krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, deposiitidest pankades ja finantsasutustes ning riskile avatud nõuetest.

Ettevõtte on avatud finantsriskidele 31.12.2017 seisuga summas 4 615 tuhat eurot, 31.12.2016 seisuga summas 3 769 tuhat eurot ja 01.01.2016 summas 2 887 tuhat eurot.

Raha ja pangakontod

Ettevõtte aktsepteerib pikaajaliste koostööpartneritena krediidiireitinguga „A“ hinnatud pankasid ning finantseerimisasutusi, kuid lühiajaliselt aktsepteeritakse ka krediidiireitinguta pankasid.

tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
„A“ krediidiireiting	203	132	147
Kokku	203	132	147

Krediidiireiting pärineb Fitch Ratings kodulehelt.

Sularaha jääk kassas seisuga 31.12.2017 oli 1 tuhat eurot (31.12.2016: 2 tuhat eurot ja 01.01.2016: 0 tuhat eurot).

Nõuded

Vastavalt ettevõtte krediidiipoliitikale ei nõuta suuremate klientidelt nõuete laekumise kindlustamiseks tagatise, vaid keskendutakse pidevale saadetiste, laekumata nõuete saldo ja maksetähtaegadest kinnipidamise jälgimisele. Riskantsematele klientidele rakendatakse täielikku või osalist ettemaksu, krediidiilimite, käendusi ning lühemaid maksetähtaegu.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Müük jaeklientidele toimub reeglina kas sularahas, ettemaksuga või pankade maksekaartidega. Seega ei kaasne müügiga jaeklientidele krediidiriski, välja arvatud risk, mis tuleneb pankadest ja finantseerimisasutustest, mida ettevõtte on aktsepteerinud lepingupartnerina.

Bilansipäeva seisuga ei olnud ettevõtte teada olulisi suuremaid riske seoses ostjatelt laekumata arvetega. Ettevõtte jälgib oma olemasolevate ning potentsiaalsete partnerite finantsseisu ning nende võimet endale võetud kohustisi täita.

tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
Aegumata	3 444	2 968	2 381
Üle tähtaja	962	532	241
Sh üle tähtaja 1-45 päeva	926	513	233
Sh üle tähtaja 46-90 päeva	36	9	8
Sh üle tähtaja 91 enam päeva	0	10	0
Kokku nõuded	4 406	3 500	2 622

Üle tähtaja arveid on ettevõtte aruandeperioodil alla hinnanud 29 th eur, allahindlused on tehtud lähtuvalt iga kliendi krediidiriskist. Allahindluste kohta täiendav info lisas 4. Aegumata nõudeid ei ole alla hinnatud, kuna pidev klientide maksekäitumiste analüüs ning ajaloolised kliendisuhet ei andnud juhatusel indikatsiooni täiendavaks nõuete allahindluseks. Aruande koostamise seisuga on 31.12.2017 seisuga nõudena kajastuvad arveid (nii aegumata kui ka ületähtaegseid) laekumata summas 153 tuhat eurot.

Lisa 3.1.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalik kahjum, mis tuleneb piiratud või ebapiisavate rahaliste vahendite olemasolust, mis on vajalikud ettevõtte tegevusest tulenevate kohustiste täitmiseks. Juhatus jälgib pidevalt rahaprognnoose kasutades ettevõtte rahaliste vahendite olemasolu ja piisavust võetud kohustiste täitmiseks ning ettevõtte strateegiliste eesmärkide finantseerimiseks.

Finantskohustiste analüüs maksetähtaegade lõikes seisuga 31.12.2017:

tuhandetes eurodes	Diskonteerimata rahavoog			
	Saldo 31.12.2017	1-12 kuud	1-5 aastat	Kokku
Pangalaenud (lisa 13)	6 591	1 371	5 322	6 693
Võlad tarnijatele (lisa 14)	2 372	2 372	0	2 372
Muud võlad (lisa 14)	951	833	118	951
Kokku	9 914	4 576	5 440	10 016

Finantskohustiste analüüs maksetähtaegade lõikes seisuga 31.12.2016:

tuhandetes eurodes	Diskonteerimata rahavoog			
	Saldo 31.12.2016	1-12 kuud	1-5 aastat	Kokku
Pangalaenud (lisa 13)	4 373	3 455	976	4 431
Võlad tarnijatele (lisa 14)	2 035	2 035	0	2 035
Muud võlad (lisa 14)	642	642	0	642
Kokku	7 050	6 132	976	7 108

Finantskohustiste analüüs maksetähtaegade lõikes seisuga 01.01.2016:

tuhandetes eurodes	Diskonteerimata rahavoog			
	Saldo 01.01.2016	1-12 kuud	1-5 aastat	Kokku
Pangalaenud (lisa 13)	3 671	1 758	1 991	3 749
Võlad tarnijatele (lisa 14)	1 476	1 476	0	1 476
Muud võlad (lisa 14)	617	491	126	617
Kokku	5 764	3 725	2 117	5 842

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Ujuval intressimääral baseeruvate laenude diskonteerimata rahavoogude defineerimiseks on kasutatud bilansipäeva seisuga kehtinud intressimäära. Seisuga 31.12.2017 oli ettevõtte kasutamata arvelduskrediidi limiit 438 tuhat eurot (seisuga 31.12.2016: 675 tuhat eurot ja seisuga 01.01.2016: 1 067 tuhat eurot). Pikaajalise pangalaenu põhiosa tagasimaksed toimuvad vastavalt laenulepingus toodud maksegraafikule.

Lisa 3.1.3 Tururisk

Rahavoogude intressimäära risk

Ettevõtte rahavoo intressirisk on peamiselt seotud pikaajaliste võlakohustistega, mis kannavad ujuvat intressimäära.

Ettevõtte intressimäära muutustest tulenev rahavorisk, kuna laen on muutuva intressimääraga – tundlikkuse analüüs intressimäära kõikumise kohta on esitatud allpool. Juhtkonna hinnangul ei ole intressimäära muutustest tulenev rahavorisk olulise mõjuga, mistõttu ei kasutata tuletisinstrumente riskide maandamiseks.

Ettevõtte intressimäära risk on sõltuvuses peamiselt euribori (*Euro Interbank Offered Rate*) ja Dankse Bank EUR Prime Eesti võimalikust muutusest. Dankse Bank EUR Prime Eesti on alates 15.01.2016 muutumatult 0,05%, laenu ja liisingute intressimäärad on seotud 6 kuu euriboriga. Seisuga 31.12.2017 oli 6 kuu euribor -0,271% (31.12.2016: 6 kuu euribor -0,220% ; 01.01.2016: 6 kuu euribor -0,041%). Kuna euribor on negatiivne, aga uuemates liisingulepingutes on see määratud 0%-ga, siis euribori jätkuv langus intressikulule vähendavat mõju ei oma.

Intresside ümbervaatamise päevad lähtuvalt euribori muutustest on pikaajalisel pangalaenul ja liisingutel veebruari- ja augustikuu 25. kuupäev.

Laenukohustiste jääkväärtus seisuga 31.12.2017 oli 6 584 tuhat eurot, seisuga 31.12.2016 4 366 tuhat eurot ja 01.01.2016 3 667 tuhat eurot.

Võlakohustiste intressimäära muutumisel 0,5% oleks mõju ettevõtte puhaskasumile 2017 aastal 26 tuhat eurot (2016: 20 tuhat eurot).

Valuutarisk

Valuutarisk on ettevõtte risk saada olulist kahjumit valuutakursside kõikumise tõttu. Ettevõtte valuutarisk eksport- import tehingutest on väike, kuna valdav enamus lepingutest on sõlmitud eurodes. Aruandeaastal laekus ettevõtte euroga otseselt või kaudselt sidumata valuutades.

Ettevõtte valuutapositsioonid ja tundlikkuse analüüs 31.12.2017:

<i>Summad tuhandetes eurodes</i>	EUR	SEK	DKK	USD	CHF	KOKKU
Raha ja raha ekvivalendid	188	0	15	0	0	203
Nõuded ostjate vastu (lisa 4)	4 135	0	271	0	0	4 406
Muud nõuded (lisa 4)	6	0	0	0	0	6
Finantsvarad kokku	4 329	0	286	0	0	4 615
Laenukohustised (lisa 13)	6 591	0	0	0	0	6 591
Võlad tarnijatele (lisa 14)	2 281	23	49	19	0	2 372
Muud võlad (lisa 14)	943	6	2	0	0	951
Finantskohustised	9 815	29	51	19	0	9 914
Neto valuutapositsioonid	-5 486	-29	235	-19	0	-5 299
Valuuta nõrgenemine või tugevnemine EUR suhtes, %		6%	0	15%	0	
Mõju kasumile (kahjumile) EUR		-2	0	-3		-5

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LE
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Ettevõtte valuutapositsioonid ja tundlikkuse analüüs 31.12.2016:

Summad tuhandetes eurodes	EUR	SEK	DKK	USD	CHF	KOKKU
Raha	110	0	22	0	0	132
Nõuded (lisa 4)	3 446	0	54	0	0	3 500
Muud nõuded (lisa 4)	137	0	0	0	0	137
Finantsvarad kokku	3 693	0	76	0	0	3 769
Võlakohustised (lisa 13)	4 373	0	0	0	0	4 373
Võlad tarnijatele (lisa 14)	2 000	14	20	0	1	2 035
Muud võlad (lisa 14)	642	0	0	0	0	642
Finantskohustised	7 015	14	20	0	1	7 050
Neto valuutapositsioonid	-3 322	-14	56	0	-1	-3 281
Valuuta nõrgenemine või tugevnemine EUR suhtes, %		9%	1%	12%	5%	
Mõju kasumile (kahjumile) EUR		-1	0	0	0	-1

Ettevõtte valuutapositsioonid ja tundlikkuse analüüs 01.01.2016:

Summad tuhandetes eurodes	EUR	SEK	DKK	USD	CHF	KOKKU
Raha	131	16	0	0	0	147
Nõuded (lisa 4)	2 622	0	0	0	0	2 622
Muud nõuded (lisa 4)	118	0	0	0	0	118
Finantsvarad kokku	2 871	16	0	0	0	2 887
Võlakohustised (lisa 13)	3 671	0	0	0	0	3 671
Võlad tarnijatele (lisa 14)	1 474	2	0	0	0	1 476
Muud võlad (lisa 14)	617	0	0	0	0	617
Finantskohustised	5 762	2	0	0	0	5 764
Neto valuutapositsioonid	-2 891	14	0	0	0	-2 877
Valuuta nõrgenemine või tugevnemine EUR suhtes, %		6%	0	0	0	
Mõju kasumile (kahjumile) EUR		1	0	0	0	1

Ettevõtte ei ole valuutariski maandamiseks riskimaandamisinstrumente soetanud.

Lisa 3.2 Kapitali juhtimine

Ettevõtte peamiseks eesmärgiks kapitaliriski juhtimisel on tagada ettevõtte jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda. Selleks, et säilitada või parandada kapitali struktuuri on ettevõttel võimalik reguleerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele sisse makstud aktsiakapitali, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid vähendamaks kohustisi. Juhtkond jälgib kapitali oma- ja laenukapitali suhtarvu baasil. See suhtarv arvutatakse, jagades koguvõlg koguvaradega. Ettevõtte finantseerib äritegevust nii võörkapitali kui ka omakapitali abil.

Ettevõtte laenulepingus on seatud eritingimused (omakapitali suhe bilansimahtu), mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist. Bilansipäeva seisuga on ettevõtte finantsnäitajad laenulepingute tingimustega kooskõlas.

tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
Varad kokku	18 852	14 864	12 606
Omakapital kokku	6 830	6 228	5 512
Omakapitali suhe koguvaradesse	36%	42%	44%

Ettevõtte omakapital vastas seisuga 31.12.2017, 31.12.2016 ja 01.01.2016 Äriscadustiku nõuetele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 3.3 Õiglane väärtus

Nõuded ostjatele, võlad tarnijatele ja lühiajalised laenud on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses ja kuna nõuded ostjatele, võlad tarnijatele ja lühiajalised laenud on lühiajalised, on juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus lähedane nende õiglasele väärtusele.

Pikaajaliste laenude ja võlakohustiste (v.a. arvelduskrediit) õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna laenud kannavad ujuvat intressimäära, mis muutub vastavalt turu intressimäärade kõikumisele ning laenude riskimarginaal on sõltuvuses koguvõla ning EBITDA suhtest ning seega ettevõtte tegevuse tulemuslikkus kajastub ka riskimarginaalis (tase 3).

Eelnevast tulenevalt hindab juhatus, et pikaajaliste kohustiste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	4 406	4 406	0	5
Ostjatelt laekumata arved	4 421	4 421	0	5
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-15	-15	0	5
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	86	86	0	6
Muud nõuded	6	6	0	
Ettemaksed	219	219	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 717	4 717	0	

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	3 500	3 500	0	5
Ostjatelt laekumata arved	3 530	3 530	0	5
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-30	-30	0	5
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	167	167	0	6
Muud nõuded	137	137	0	
Ettemaksed	208	208	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 012	4 012	0	

	01.01.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	2 622	2 622	0	5
Ostjatelt laekumata arved	2 634	2 634	0	5
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-12	-12	0	5
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	130	130	0	6
Muud nõuded	118	2	116	
Ettemaksed	65	65	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 935	2 819	116	

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.17
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 5 Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016	Lisa
Ostjateilt laekumata arved	4 421	3 530	2 610	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-15	-30	-12	4
Kokku nõuded ostjate vastu	4 406	3 500	2 622	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded				
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-30	-12	-5	
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-29	-30	-12	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	44	12	5	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	-15	-30	-12	

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016		01.01.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	84	742	61	507	130	406
Üksikisiku tulumaks	0	152	0	114	0	105
Erisoodustuse tulumaks	0	6	0	2	0	3
Sotsiaalmaks	0	215	0	169	0	155
Kohustuslik kogumispension	0	6	0	10	0	4
Töötuskindlustusmaksed	0	9	0	7	0	7
Ettemaksukonto jääk	2	0	106	0	0	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	86	1 130	167	809	130	680

Maksude ettemaksete ja maksuvõlgade saldod kajastatud ka lisades 4 ja 14.

Maksurevisjonist tuleneda võivad tingimuslikud kohustised.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 7 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
Tooraine ja materjal	1 543	963	777
Lõpetamata toodang	63	51	60
Valmistoodang	2 200	1 331	1 328
Müügiks ostetud kaubad	1 440	1 472	1 251
Ettemaksed varude eest	53	2	0
Kokku varud	5 299	3 819	3 416

2017. aastal on tehtud varude allahindlusi summas 26 tuhat eurot (2016: 62 tuhat eurot; 2015: 66 tuhat eurot) (lisa 17).

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

31.12.2014	0
Ostud ja parendused	53
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	1 280
Ümberklassifitseerimised	1 167
01.01.2016	2 500
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	50
31.12.2016	2 550
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	0
31.12.2017	2 550

	2017	2016	2015
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	243	239	40
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	0	0	7

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus seisuga 31.12.2016 on leitud kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Kasutatud diskontomäär on 10% (2016: 10%) ja genereeritud rahavoogude summa 2 741 (2016: 2 741) tuhat eurot.

Õiglase väärtuse leidmisel on lähtutud sõltumatu hindaja eksperthinnangust.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/Initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
01.01.2016					
Soetusmaksumus	327	5 497	375	8	6 207
Akumuleeritud kulum	-170	-2 363	-210	0	-2 743
Jääkmaksumus	157	3 134	165	8	3 464
Ostud ja parendused	58	1 067	100	277	1 502
Amortisatsioonikulu	-42	-576	-56	0	-674
Müügid	0	-34	0	0	-34
Ümberklassifitseerimised	115	0	0	-115	0
Muud muutused	0	-1	1	0	0
31.12.2016					
Soetusmaksumus	500	6 458	435	170	7 563
Akumuleeritud kulum	-212	-2 868	-225	0	-3 305
Jääkmaksumus	288	3 590	210	170	4 258
Ostud ja parendused	20	2 382	146	4	2 552
Amortisatsioonikulu	-55	-697	-68	0	-820
Müügid	0	-34	0	0	-34
Ümberklassifitseerimised	0	193	-23	-170	0
Mahakandmised	0	-1	0	0	-1
Valuutakursivahed	0	-7	0	0	-7
31.12.2017					
Soetusmaksumus	520	8 715	519	4	9 758
Akumuleeritud kulum	-267	-3 289	-254	0	-3 810
Jääkmaksumus	253	5 426	265	4	5 948

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2017	2016	2015
Masinad ja seadmed	98	30	8
Transpordivahendid	0	26	2
Muud masinad ja seadmed	98	4	6
Kokku	98	30	8

Ettevõtte on soetanud 2017. aastal masinaid ja seadmeid kapitalirendi tingimustel summas 2 314 tuhat eurot (2016: 434 tuhat eurot; 2015: 712 tuhat eurot). Põhivara müügist teeniti 2017. aastal kasumit 64 tuhat eurot (2016: kahjumit 4 tuhat eurot; 2015: kahjumit 13 tuhat eurot), maha on arvestatud põhivara müügiga seotud kulud, mis 2017. aastal puudusid (2016: puudusid; 2015: 4 tuhat eurot).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LP
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Muud immateriaalsed põhivarad	Ettemaksed	Kokku
01.01.2016			
Soetusmaksumus	290	0	290
Akumuleeritud kulum	-146	0	-146
Jääkmaksumus	144	0	144
Amortisatsioonikulu	-51	0	-51
31.12.2016			
Soetusmaksumus	282	0	282
Akumuleeritud kulum	-189	0	-189
Jääkmaksumus	93	0	93
Ostud ja parendused	54	34	88
Amortisatsioonikulu	-46	0	-46
31.12.2017			
Soetusmaksumus	334	34	368
Akumuleeritud kulum	-233	0	-233
Jääkmaksumus	101	34	135

Initsialiseeritud ainult identitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 11 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	3 073	854	2 219	*	EUR	25.12.2022
Ehitised	27	27	0	*	EUR	25.12.2018
Kapitalirendikohustised kokku	3 100	881	2 219			

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	1 386	461	925	*	EUR	25.12.2021
Ehitised	53	26	27	*	EUR	25.12.2018
Kapitalirendikohustised kokku	1 439	487	952			

	01.01.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Masinad ja seadmed	1 390	391	999	*	EUR	25.07.2019
Ehitised	79	26	53	*	EUR	25.12.2018
Kapitalirendikohustised kokku	1 469	417	1 052			

*intressimäär = 6 kuu Euribor + riskimarginaal.

Lisa 12 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2017	2016
Kasutusrenditulu	271	312

Ettevõtte rendib edasi kasutusrendile võetud büroo, lao- ja tootmispindasid ning tootmise masinaid. Lisaks renditakse kasutusrendi tingimustes välja ka bilansis kajastatud kinnisvarainvesteeringut (lisa 8).

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	1 545	1 526
Tulevaste perioodide kasutusrendikulu		
12 kuu jooksul	1 497	1 465
1-5 aasta jooksul	5 355	5 980

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel tootmis-, lao- ja bürooruume. Lisaks on võetud kasutusrendile mootorsõidukeid, lao- ning kontoritehnikat.

Lisa 13 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Krediitkaardid	7	7	0		EUR	31.12.2018
Arvelduskrediit	2 962	0	2 962	**	EUR	15.04.2019
Pangalaenud	522	391	131	*	EUR	15.04.2019
Kapitalirendikohustised	3 100	881	2 219			
Laenukohustised kokku	6 591	1 279	5 312			

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Krediitkaardid	7	7	0		EUR	31.12.2017
Arvelduskrediit	2 024	2 024	0	**	EUR	31.12.2017
Pangalaenud	903	903	0	*	EUR	31.12.2017
Kapitalirendikohustised	1 439	487	952			
Laenukohustised kokku	4 373	3 421	952			

	01.01.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Krediitkaardid	4	4	0		EUR	31.12.2016
Arvelduskrediit	933	933	0	**	EUR	31.12.2016
Pangalaenud	1 265	362	903	*	EUR	15.04.2017
Kapitalirendikohustised	1 469	417	1 052			
Laenukohustised kokku	3 671	1 716	1 955			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
Ehitised	2 803	2 838	2 657
Masinad ja seadmed	5 426	3 590	3 134
Muud materiaalsed põhivarad	265	210	165
Varud	5 299	3 819	3 416
Kokku	13 793	10 457	9 372

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

	31.12.2017	muutus	31.12.2016	muutus	01.01.2016
Krediitkaardid	7	0	7	3	4
Pangalaen	522	-381	903	-362	1 265
Arvelduskrediit	2 962	938	2 024	1 091	933
Kapitalirent	3 100	1 661	1 439	-30	1 469
lisandunud kapitalirendi lepingud	-	2 314	-	434	-
kapitalirendi tagasimaksed	-	-653	-	-464	-
Laenukohustised kokku	6 591		4 373		3 671

* intressimäär = 6 kuu Euribor + riskimarginaal

** intressimäär = Danske Bank EUR Prime Eesti + riskimarginaal

A/S Danske Bank Eesti filiaalist võetud arveldus- ja investeerimislaenu tagatiseks on seatud vallasvarale I-VII jrk kommertsant 31.12.2017 seisuga summas 3 miljonit eurot (31.12.2016 seisuga summas 3 miljonit eurot; 01.01.2016 seisuga summas 3 miljonit eurot).

Kinnistule on A/S Danske Bank Eesti filiaali kasuks 31.12.2017 seisuga seatud hüpoteek summas 1,6 miljonit eurot (31.12.2016 seisuga summas 1,6 miljonit eurot; 01.01.2016 seisuga summas 1,6 miljonit eurot).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/Initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Lisa nr
31.12.2017	12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Võlad tarnijatele	2 372	2 372	0	6
Võlad töövõtjatele	968	968	0	
Maksuvõlad	1 130	1 130	0	
Muud võlad	951	833	118	
Saadud ettemaksed	10	10	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	5 431	5 313	118	
Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Lisa nr
31.12.2016	12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Võlad tarnijatele	2 035	2 035	0	6
Võlad töövõtjatele	772	772	0	
Maksuvõlad	809	809	0	
Muud võlad	642	642	0	
Saadud ettemaksed	5	5	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	4 263	4 263	0	
Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Lisa nr
01.01.2016	12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Võlad tarnijatele	1 476	1 476	0	6
Võlad töövõtjatele	644	644	0	
Maksuvõlad	680	680	0	
Muud võlad	617	491	126	
Saadud ettemaksed	6	6	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	3 423	3 297	126	

31.12.2017 seisuga koosnevad muud võlad intressivõlast 3 tuhat eurot (2016: 3 tuhat eurot; 2015: 3 tuhat eurot), klientide lepingutest tulenevatest kohustistest 756 tuhat eurot (2015: 498 tuhat eurot; 2015: 460 tuhat eurot) ja muudest viitvõlgadest 192 tuhat eurot (2016: 141 tuhat eurot; 2015: 154 tuhat eurot).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials LK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 15 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
Aktsiakapital	103	103	103
Aktsiate arv (tk)	172 000	172 000	172 000
Aktsiate nimiväärtus	0,60	0,60	0,60

2017. aastal kuulutati välja dividende 420 tuhat eurot (2016: 300 tuhat eurot; 2015: 100 tuhat eurot), millelt arvestati dividendide tulumaksu 105 tuhat eurot (2016: 75 tuhat eurot; 2015: 25 tuhat eurot). 2017. aastal maksti välja dividende summas 420 tuhat eurot, 2016. aastal summas 300 tuhat eurot, 2015. aastal summas 195 tuhat eurot.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2017 on 5 548 tuhat eurot (31.12.2016 on 4 970 tuhat eurot; 01.01.2016: 4 243 tuhat eurot). Bilansipäeva seisuga on omanikele võimalik dividendidena välja maksta 4 438 tuhat eurot (31.12.2016: 3 976 tuhat eurot; 01.01.2016: 3 394 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks 20/80 (31.12.2016: 20/80; 01.01.2016: 20/80) netodividendidena väljamakstavalt summalt 1 110 tuhat eurot (31.12.2016: 994 tuhat eurot; 01.01.2016: 849 tuhat eurot).

Initsialiseeritud ainult identitseerimiseks
 Initialed/initials L.K.
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 16 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Soome	19 141	16 108
Eesti	7 933	6 741
Rootsi	2 583	1 118
Taani	690	95
Holland	78	0
Läti	33	33
Poola	13	0
Itaalia	13	0
Leedu	0	21
Saksamaa	5	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	5	1
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	30 494	24 117
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Norra	53	0
Venemaa	28	0
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	81	0
Kokku müügitulu	30 575	24 117
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Omatoodetud ventilatsioonitoodete müük	24 123	18 953
Sisseostetud ventilatsioonitoodete müük	5 197	3 978
Rendi- ja kommunaalteenuste tulu	285	366
Jäätmekäitlus	328	232
Teenused	642	588
Kokku müügitulu	30 575	24 117

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials Lk
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 17 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tooraine ja materjal	-10 909	-7 449	
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-3 241	-2 663	
Tööjõukulud	-3 061	-2 616	20
Üür ja rent	-585	-577	12
Amortisatsioonikulu	-506	-434	9,10
Pakkematerjal	-329	-233	
Tootmise sisseostetud teenused	-204	-82	
Seadmete remont ja hooldus	-161	-103	
Energia	-106	-103	
Mitmesugused bürookulud	-86	-81	
Kommunaalkulud	-79	-69	
Transpordikulud	-43	-49	
Varude allahindlus ja mahakandmine	-26	-62	7
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-25	-98	
Kulu varade väärtuse langusest	-16	0	9
Muud	-243	-233	
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-19 620	-14 852	

Lisa 18 Turustuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Transpordikulud	-2 226	-1 920	
Tööjõukulud	-1 584	-1 103	20
Mitmesugused bürookulud	-147	-199	
Lähetuskulud	-140	-109	
Reklaam	-117	-133	
Üür ja rent	-100	-85	12
Amortisatsioonikulu	-77	-63	9,10
Kulu varade väärtuse langusest	-1	-1	9
Muud turustuskulud	-283	-271	
Muud	-89	-66	
Kokku turustuskulud	-4 764	-3 950	

Initsialiseeritud ainult identitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 19 Üldhalduskulud

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tööjõukulud	-2 738	-2 135	20
Üür ja rent	-770	-736	12
Amortisatsioonikulu	-266	-228	9,10
Mitmesugused bürookulud	-217	-162	
Pakkematerjal	-146	-52	
Ostetud teenused	-121	-136	
Transpordikulud	-110	-89	
Kommunaalkulud	-84	-62	
Uurimis- ja arengukulud	-74	-98	
Energia	-68	-56	
Seadmete remont ja hooldus	-52	-35	
Lähetuskulud	-39	-58	
Kulu ebatäieliselt laekuvatest nõuetest	-24	-24	
Muud	-306	-297	
Kokku üldhalduskulud	-5 015	-4 168	

Lisa 20 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	-5 760	-4 546
Sotsiaalmaksud	-1 210	-1 007
Pensionikulu	-413	-301
Kokku tööjõukulud	-7 383	-5 854
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	222	203

Tööjõukulud jaotuvad müüdü toodangu kulude, turustuskulude ja üldhalduskulude vahel. Vaata ka lisa 17, 18 ja 19.

Lisa 21 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017		31.12.2016		01.01.2016	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Sidusettevõtjad	130	31	99	0	65	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	62	10	66	8	73	11

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	0	738	0	563
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	110	713	127	326
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	4	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

	2017	2016
Arvestatud tasu	358	337

Seotud osapoolte müükide puhul on tegemist omatoodangu ja sisse ostetud kauba müügiga ning ostude puhul on tegemist teenuse ostuga.

31.12.2017 (ega ka 31.12.2016 ja 01.01.2016) pole seotud osapoolte vastu olevaid nõudeid allahinnatud.

Juhatuse liikmetele makstakse lepingu lõpetamise korral hüvitist kuni kolme kuu tasu ulatuses.

Lisa 22 Bilansipäevajärgsed sündmused

Ettevõtte ostis peale bilansipäeva Taanis KH Vent A/S varad 328 tuhande euro eest. Juhtkond on hindamas, kas vastavalt IRFS käsitlesele on tegemist äriühenduse või varade ostuga.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KK
 Kuupäev/date 9.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Aruande allkirjad

ETS NORD AS (registrikood: 10462380) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on kinnitanud:

Allkirjastaja nimi**Allkirjastaja roll****Kuupäev ja allkiri**

Ene Saluste

Juhatuse liige

 08.03.2018

Urmas Hiie

Juhatuse liige

 08.03.2018

Markku Olavi Mattila

Juhatuse liige

 08.03.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

ETS NORD AS aktsionäridele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ETS NORD AS (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie poolt auditeeritud Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilanssi seisuga 31. detsember 2017;
- kasumi- ja muu koondkasumi aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Jubatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Raimla".

Tiit Raimla
Vandeaudiitor, litsents nr 287

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Koltsov".

Jüri Koltsov
Vandeaudiitor, litsents nr 623

9. märts 2018

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	24123000	78.90%	Jah
Muude masinate ja seadmete hulgimüük	4669	5197000	17.00%	Ei
Tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus	38211	328000	1.07%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	285000	0.93%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6807360
Faks	+372 6807361
Mobiiltelefon	+372 5031483
E-posti aadress	info@etsnord.ee